

Scenariusz lekcji 9 1/3

Temat Hejt. Scenki

Czas 45 minut

Niezbędne materiały

Animacja „Hejt”

Materiał 9.1: Zasady dobrej komunikacji – mowa ciała

Materiał 9.2: Opis do scenek

Materiał 9.3: Wykreślanka

Materiał 9.4: Wykreślanka – rozwiązanie

Tablica do zapisywania

Projektor

Komputer z głośnikami i dostępem do internetu

Cele lekcji

Uczennice i uczniowie rozwiną umiejętność skutecznego komunikowania się w sytuacji naruszania granic.

Uczennice i uczniowie przećwiczą umiejętność konstruowania dobrych przeprosin i wzmocnią pewność siebie w dobrym przeprosaniu.

Uczennice i uczniowie przećwiczą konstruowanie informacji zwrotnej oraz nazywanie i komunikowanie swoich emocji.

Zagadnienia

Hejt

Przepraszenie

Komunikacja

Scenariusz lekcji 9 2/3

Przebieg

Rozgrzewka 10 minut

Dobre przeproszanie oznacza coś więcej niż tylko powiedzenie „przepraszam”. Przedyskutuj z uczennicami i uczniami, co jeszcze składa się na dobre przeprosiny.

Poniższe pytania mogą ci pomóc w takiej rozmowie:

- Jeśli ktoś, przepraszając cię, mówi „przepraszam”, ale poza tym nic więcej nie robi, to czy według ciebie są to dobre przeprosiny?
- Czy jeśli ktoś zapyta o twoje uczucia, to są to dobre przeprosiny?
- O co innego można zapytać, przepraszając?
- Czy to ważne, by pokazać, że się uważnie słucha odpowiedzi na te pytania?
- W jaki sposób można pokazać, że się uważnie słucha?
- Jakie znaczenie w tej sytuacji mają kontakt wzrokowy i mowa ciała?
- Czy to ważne, by obiecać, że już się nie powtórzy obraźliwego zachowania?

W trakcie dyskusji wypisuj kryteria dobrej rozmowy na tablicy. Zwróć szczególną uwagę na: słuchanie, dopytywanie i obietnicę poprawy na przyszłość.

Tam, gdzie mowa o komunikacji niewerbalnej, możesz się posiłkować Materiałem 9.1, który zawiera krótkie informacje na temat środków wyrazu w komunikacji niewerbalnej.

Wprowadzenie tematu 15 minut

Obejrzyjcie jeszcze raz wspólnie w klasie animację „Hejt”.

Następnie wyświetl uczennicom i uczniom Materiał 9.2 lub poproś którąś z osób o przeczytanie tego materiału. Przedstawia on opis sytuacji, w której Janek chce przeprosić Kasię.

Odwołaj się do stworzonej podczas wcześniejszej dyskusji listy przedstawiającej kryteria dobrych przeprosin. Zaproś kilka chętnych par uczennic i uczniów do przedstawienia scenki do Materiału 9.2 przed innymi osobami w klasie.

Ważne, by osoby przedstawiające scenkę pamiętały o sekwencji przeprosin:

- wypowiedzenie „przepraszam” i uznanie swojego błędu,
- pytanie o to, jak czuje się przeproszana osoba i wysłuchanie odpowiedzi,
- obietnica poprawy na przyszłość.

Celem tej części ćwiczenia będzie przećwiczenie tej sekwencji.

Wsparciem w wykonaniu tego zadania może być wcześniej przeprowadzona Lekcja 8. W jej ramach uczennice i uczniowie zastanawiają się nad konkretnymi zdaniami, które ma wypowiedzieć Janek w ramach przeprosin, a także poddają refleksji emocje Kasi.

Scenariusz lekcji 9 3/3

Pogłębienie tematu 15 minut

W oparciu o Materiał 9.1 i 9.2 poproś teraz, aby wszystkie osoby w mniejszych grupach odegrały scenki dobrych przeprosin Janka wobec Kasi (przy czym nie ma znaczenia, czy realnie rolę Janka będą odgrywali chłopcy, a Kasi – dziewczęta; chodzi jedynie o przećwiczenie przepraszania i środków wyrazu).

Zaproś uczennice i uczniów do poeksperymentowania ze środkami wyrazu: kontaktem wzrokowym, wyrazem twarzy, postawą ciała, tempem mówienia, siłą głosu itp. Niech sprawdzą, jak zmiany w komunikacji niewerbalnej sprzyjają lub przeszkadzają wiarygodnemu przeprosaniu.

Na koniec zbierz na forum klasy wrażenia dotyczące wpływu mowy ciała na dobre przeprosanie.

Zwróć uwagę uczennic i uczniów, że uznanie swojego błędu i przeproszenie może zapobiec eskalacji trudnej sytuacji lub zmniejszyć zagrożenie niechcianym zachowaniem wyrażającym przykrość.

Dodatkowe aktywności 5 minut

Lekcja 9 jest jednocześnie zakończeniem pracy z animacją „Hejt”. Na podsumowanie możesz zaproponować uczennicom i uczniom wykreślanekę utrwalającą znajomość definicji pojęć związanych z cyberprzemocą i naruszaniem granic innych osób. Krzyżówka została zawarta w Materiale 9.3. Możesz także wykorzystać krzyżówkę jako zadanie domowe.

Materiał 9.4 zawiera poprawnie rozwiązaną krzyżówkę. Możesz go wyświetlić z projektora lub wydrukować go dla wszystkich dzieci w klasie.

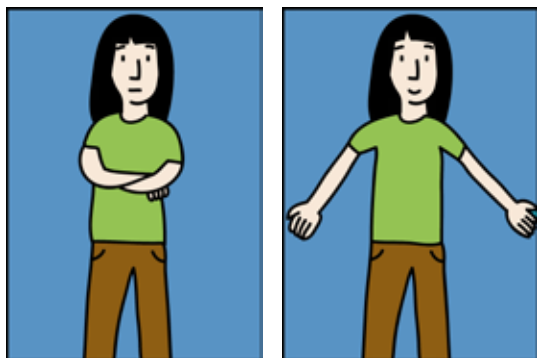
Ocenianie

Podczas lekcji możesz prowadzić ocenianie kształtujące, obserwując dyskusję w klasie, a także odgrywanie scenek.

Ocena może odnosić się poziomu zrozumienia istoty dobrego przeprosania, a także umiejętności stosowania sekwencji przeprosania: przeprosiny – zapytanie o perspektywę i wysłuchanie odpowiedzi – obietnica poprawy.

Zasady dobrej komunikacji – mowa ciała 1/2

Ludzie komunikują się w rozmowie nie tylko słowami (komunikacja werbalna), ale także za pomocą tzw. komunikacji niewerbalnej. Komunikacja niewerbalna to sygnały wysyłane za pomocą ciała. Narzędziami takiej komunikacji są np. oczy, postawa ciała i głos, a także tempo mówienia czy poruszania się w trakcie rozmowy.

Postawa zamknięta

Kiedy w rozmowie z drugą osobą masz skrzyżowane lub założone ręce albo skrzyżowane lub założone nogi, twoja postawa ciała może sygnalizować obawę lub wrogość. Może też sygnalizować, że jesteś zamknięta/zamknięty na argumenty i zdanie drugiej osoby.

Postawa otwarta

Kiedy w rozmowie z drugą osobą twoje ręce umieszczone są swobodnie wzdłuż ciała, a nogi nieskrzyżowane, twoja postawa ciała może sygnalizować, że masz gotowość słuchania drugiej osoby i jesteś ciekawa/ciekawy jej zdania.

Brak kontaktu wzrokowego

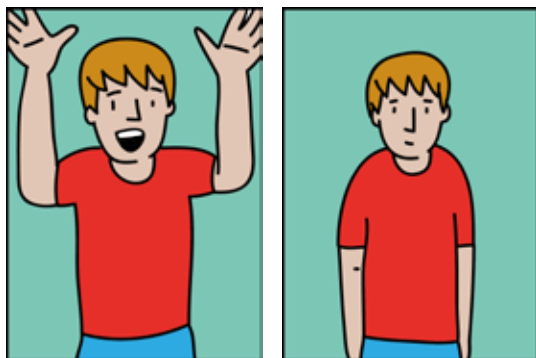
Kiedy w rozmowie z drugą osobą unikasz patrzenia jej w oczy i ciągle kierujesz wzrok gdzieś indziej, może to sprawiać wrażenie, że nie jesteś zainteresowana/zainteresowany rozmową lub nie słuchasz tego, co mówi twoja rozmówczyni / twój rozmówca.

Utrzymywanie kontaktu wzrokowego

Kiedy w rozmowie starasz się często patrzeć na twarz drugiej osoby albo w jej oczy, może to sprawiać wrażenie, że jesteś bardzo zainteresowana/zainteresowany tym, co ta osoba mówi, a także daje sygnał, że słuchasz jej uważnie.

Uwaga: jeśli utrzymujesz kontakt wzrokowy bez przerwy, mówiąc i słuchając, to może także niepokoić osobę, z którą rozmawiasz.

Zasady dobrej komunikacji – mowa ciała 2/2

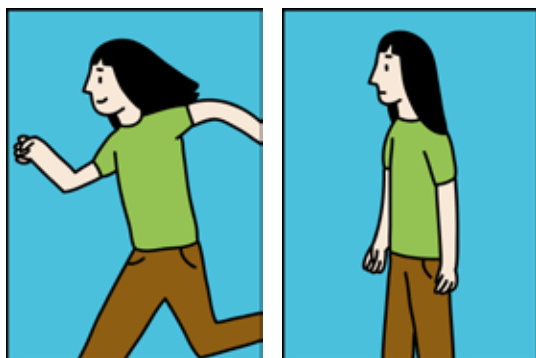

Podniesiony głos

Używanie w zwykłej rozmowie podniesionego głosu może wbrew twoim intencjom komunikować złość, frustrację i wywoływać u osoby, z którą rozmawiasz, obawę przed krzykiem i poczucie zagrożenia.

Łagodny ton głosu

Łagodny ton głosu komunikuje drugiej osobie bezpieczeństwo w rozmowie, a także twoją gotowość do spokojnej wymiany zdań. **Uwaga:** jeśli ton głosu jest sztucznie łagodny, może to sprawiać wrażenie nieszczerości w kontakcie. Jeśli mówisz zbyt cicho, twój rozmówca / twoja rozmówczyni może cię nie usłyszeć.

Szybkie tempo lub wolne tempo

Jeśli mówisz bardzo szybko, możesz nie być rozumiana/rozumiany przez drugą osobę. Może to też robić wrażenie pośpiechu i braku czasu na rozmowę. Jeśli zbyt szybko i intensywnie gestykulujesz, może to powodować, że twój rozmówca / twoja rozmówczyni skupi się na tempie, w jakim porusza się twoje ciało, a nie na tym, co mówisz. Jeśli mówisz lub gestykulujesz bardzo wolno, może to odwracać uwagę od tego, co masz do powiedzenia.

Umiarkowane tempo

Jeśli rozmawiasz z drugą osobą w swobodnym tempie i gestykulujesz z umiarem, zwiększasz szanse, że to, co chcesz wyrazić, zostanie bez przeszkód zrozumiane. Sygnalizujesz też w ten sposób drugiej osobie, że nigdzie się nie spieszysz i że masz na tę rozmowę tyle czasu, ile potrzeba, by skutecznie się porozumieć.

Opis do scenek

Przeczytaj opis sytuacji. Na tej podstawie zaplanuj i odegraj scenkę.

Janek naruszył granice Kasi. Zwyzywał ją, użył wobec niej homofobicznego i seksistowskiego języka. Tata wytłuma-
czył Jankowi, że źle postąpił i powinien przeprosić Kasię.
W jaki sposób to zrobi?

Odegrajcie scenki, w których Janek przeprasza Kasię.
Pamiętajcie, że dobre przeprosiny to coś więcej niż tylko
powiedzenie „przepraszam”. Co jeszcze może zrobić
Janek? Jak przekona Kasię, że jest mu naprawdę przykro?

Skorzystajcie z Zasad dobrej komunikacji (Materiał 9.1).

Wykreślanka

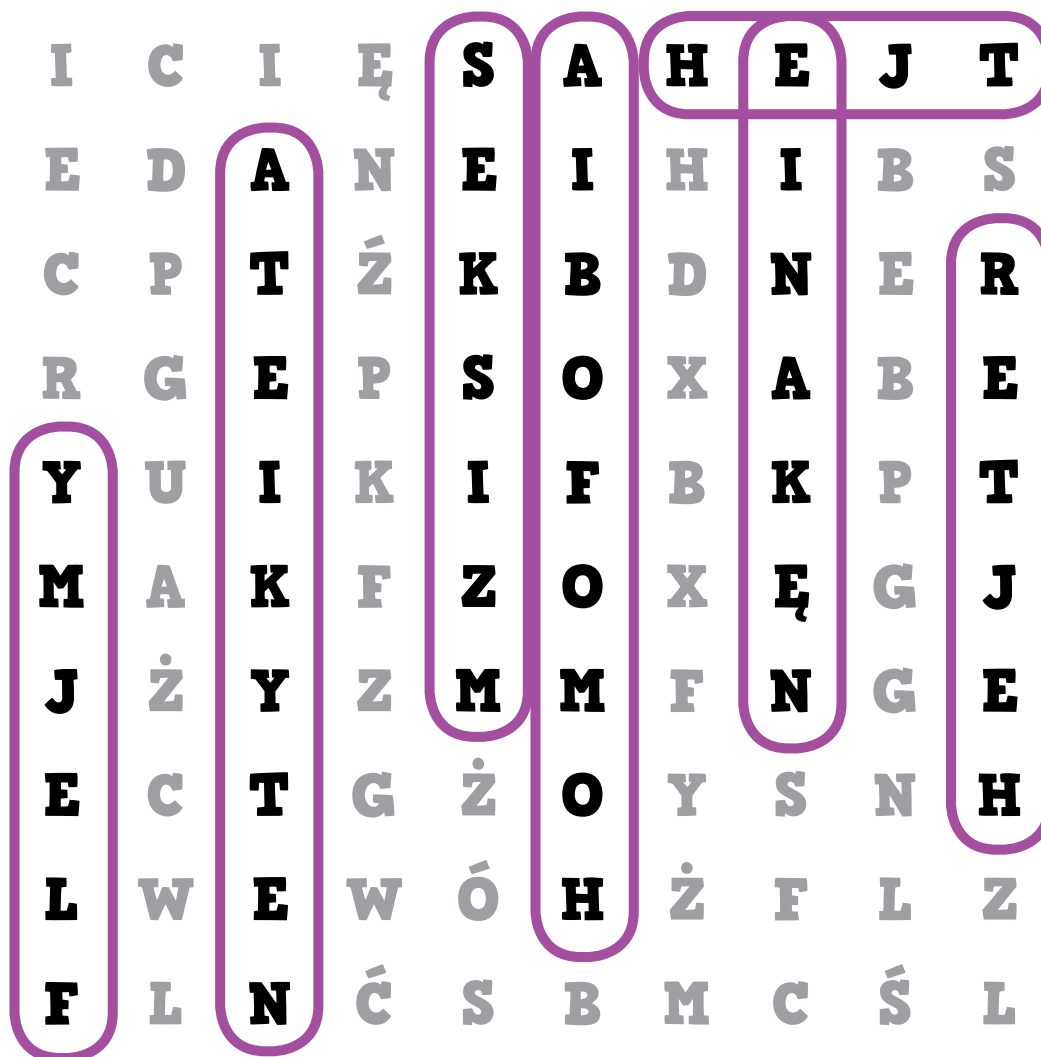
Odszukaj ukryte słowa.

I	C	I	Ę	S	A	H	E	J	T
E	D	A	N	E	I	H	I	B	S
C	P	T	Ż	K	B	D	N	E	R
R	G	E	P	S	O	X	A	B	E
Y	U	I	K	I	F	B	K	P	T
M	A	K	F	Z	O	X	Ę	G	J
J	Ż	Y	Z	M	M	F	N	G	E
E	C	T	G	Ż	O	Y	S	N	H
L	W	E	W	Ó	H	Ż	F	L	Z
F	L	N	Ć	S	B	M	C	Ś	L

FLEJMY
HOMOFOBIA
SEKSIZM
HEJT

NETYKIETA
HEJTER
NEKANIE

Wykreślanka - rozwiązanie

FLEJMY
HOMOFOBIA
SEKSIZM
HEJT

NETYKIETA
HEJTER
NEKANIE